

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно – аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). **Заснований у 2003 році. Видається двічі на тиждень.**

Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. **Редакційна колегія** В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна.

Бюлетень підготували: О. Ворошилов, Т. Гранчак, О. Пестрецова, Ю. Половинчак. **Адреса редакції:** НБУВ, просп. 40 – річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524 – 25 – 48, (044) 525 – 61 – 03. Е – mail: siaz@pochta.ru, www.nbuu.gov.ua/siaz.htm1. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 2
(10 січня 2012 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	3
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	16
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	23
ПОЛІТИКА	29
ЕКОНОМІКА.....	34

КИЇВ 2012

У ЦЕНТРІ УВАГИ

**Керівники Української держави привітали українців
зі святом Різдва Христового!**

Вітання Президента України В. Януковича

У день Різдва Христового Президент України В. Янукович побажав Україні миру і Божої благодаті. «Це свято дає нам всім надію і віру в майбутнє. Народжується Христос, і в цей день я хочу побажати Україні миру, спокою і Божої благодаті. А Українському народові, кожній родині – щастя та добробуту», – сказав глава держави після завершення святкової Різдвяної літургії у Свято-Успенській Почаївській лаврі (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 7.01.*)

Вітання Прем'єр-міністра України М. Азарова

«Від щирого серця вітаю вас з Різдвом Христовим – святом, в небесній радості якого кожний з нас знаходить глибину одвічних істин, який живить життєвий оптимізм і сили. Це свято сповнене надії на нескінченну милість Бога доожної людини. Це свято народження нового життя в серці кожної небайдужої людини», – зазначив М. Азаров.

Прем'єр також додав, що саме розвиток духовності повинно стати запорукою щастя і добробуту українців. «Нехай всебічний розвиток духовного життя суспільства, яке є доброю ознакою дня сьогоднішнього, стане запорукою нашого просування до щастя і благопол уччя», – сказав М. Азаров.

Він також побажав українцям здоров'я, духовного піднесення, миру і злагоди (*Korrespondent.net (http://korrespondent.net). – 2012. – 7.01.*).

Вітання Голови Верховної Ради України В. Литвина

«Прийміть найщиріші вітання зі святом Різдва Христового, яке осяває Господнім благословенням землю і наші серця, дарує світлі почуття та сподівання.

Ця одвічна і велична віха у християнському календарі навертає все нові покоління до головного сенсу та призначення людського буття – жити у добрі, керуватися його законами і творити добро.

Нехай укріплять нас у цьому прагненні незабутній неповторній миттєвості, дорогі з дитинства спогади, радість, злагода і тепло родин та осель усе те, що пов'язується у наших душах і долях з незгасною зорею народження Сина Божого.

Щасливих вам свят, несхібного поступу шляхом, визначеним Господніми заповідями», – побажав Голова ВР (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 6.01).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Т. Гранчак, канд. іст. наук, заввідділу СІАЗ НБУВ

Гражданська позиція Анатолія Гриценко

После парламентского голосования по новому закону о выборах А. Гриценко заявил о выходе своей политической силы из состава Комитета сопротивления диктатуре. Такое решение он объяснил тем, что проголосовавшие за закон депутаты БЮТ, «Фронту змін» и НУ – НС вместо сопротивления оказали поддержку нынешнему режиму.

«Мы не видим никакого смысла участвовать в заседании КОД, так как некоторые оппозиционные вожди решили превратить его в Комитет опоры диктатуры», – пояснил он. Председатель «Громадянської позиції» уверен, что своим синхронным с Партией регионов голосованием за закон о выборах они обеспечили Банковой консенсусное одобрение законопроекта В. Януковича, который был подготовлен без оппозиции, направлен против оппозиции и имеет целью обеспечить контроль Президента над новым парламентом, который будут избирать в октябре 2012 г.

«На самом деле это никакой не консенсус, это скорее выглядит как заговор между отдельными оппозиционными силами и действующей властью, – считает А. Гриценко. – И этот заговор состоялся кулаарно, без учета интересов миллионов граждан Украины, без учета мнения рядовых членов партий, которые голосовали за законопроект В. Януковича и вопреки решению КОД».

Комментируя решение «Громадянської позиції» о выходе из КОД, заместитель главы «Батьківщини» А. Турчинов в свою очередь обвинил А. Гриценко в расколе оппозиции и пособничестве власти: «Анатолий, как мне кажется, просто захотел получить политические дивиденды на противопоставлении себя остальным. ... У власти есть постоянный запрос на так называемую третью силу, которая была бы вместе с Партией регионов по оппозиции. И на эту роль присматривают многих. Главная задача – раскол оппозиционного движения», – добавил он. «Мне очень обидно, что Гриценко сейчас играет роль, прописанную в сценарии Администрации Президента, синхронизируя свои заявления с такими, как Ющенко и Ляшко», – подчеркнул А. Турчинов.

В то же время лидер «Громадянської позиції» напомнил, что Комитет сопротивления диктатуре накануне голосования принял решение, согласно которому оппозиция не голосует за законопроект В. Януковича и даже своим

присутствием не освящает его проведение в парламентском зале. «Это решение не было выполнено», – подчеркнул А. Гриценко.

Аргумент поддержавших законопроект о том, что новый закон сужает сферу возможных фальсификаций во время выборов, А. Гриценко серьезно не рассматривает. Он лично не сомневается, что власть попытается фальсифицировать результаты народного волеизъявления, «поскольку те, кто сейчас у власти, наделали много ошибок и посчитали, сколько за это нужно отсидеть, и поэтому будут цепляться за власть невероятно сильно, как не было даже при Кучме». Как отметил А. Гриценко в эфире программы С. Шустера, он «верит в гений А. Клюева, который за три дня до выборов способен придумать с десяток вариантов “карусели”».

Не сомневаясь в будущих фальсификациях, А. Гриценко считает, что заявления некоторых оппозиционеров о том, что новый закон о выборах исключает фальсификации, осложнят защиту результатов. «Яценюк говорит, что это – победа. Вот власть сейчас нарежет цитат из таких выступлений Яценюка и других вождей, а затем покажет их в день голосования. А цитаты такие: это – прозрачный закон, который делает невозможными фальсификации. Как потом можно будет им апеллировать к своим людям, когда у них будут воровать голоса?» – задает вопрос А. Гриценко.

Кроме того, политик напоминает опыт предыдущих фальсификаций. «Думаете, взрослые дяди меняются так быстро? Нет! Они будут делать то же самое, только еще с большим упорством», – считает лидер «Громадянської позиції». Помимо этого, по словам депутата, в законе есть положения, которые противоречат Конституции, в частности, право кандидата одновременно баллотироваться по партийному списку и в мажоритарном округе. А. Гриценко отметил, что в свое время Конституционный Суд признал такую норму неконституционной.

Таким образом, в новый закон заложена «мина замедленного действия», поскольку он «создает возможность разогнать Верховную Раду в любой момент». «Механизм простой, тот же, по которому меняли Конституцию», – добавил он.

По мнению А. Гриценко, если парламент «не понравится В. Януковичу, шулеры-советники напомнят о решении Конституционного Суда». «И тогда 45 депутатов, либо Н. Карпачова, либо кто угодно, подают обращение в Конституционный Суд. Суд мудро подумает целую ночь, а утром скажет: парламент нелегитимный, поскольку избран с нарушениями Конституции. И все возвращается назад», – подчеркнул он.

А. Гриценко напомнил, что подобный сценарий был реализован в Казахстане, когда парламент проработал чуть больше года, но по решению Конституционного Суда его распустили и назначили новые выборы.

«Задача оппозиции – не только отстранить В. Януковича от власти, но и предложить другую, честную, ответственную политику, – считает А. Гриценко. – Рейтинг Партии регионов постоянно падает, и при действующем избирательном законодательстве она не имела бы большинства в следующем созыве Верховной Рады. Тогда бы политика В. Януковича

закончилась, ведь любое его вето было бы преодолено оппозиционным большинством в парламенте. Теперь же “тушканчики” продолжили его власть до 2015 г. или же до той поры, когда у народа лопнет терпение и он посредством “улицы” “попросит” Президента освободить место».

Не питая иллюзий в отношении будущих выборов, лидер «Громадянської позиції» вместе с тем не является приверженцем революционных действий.

«Политика, которую проводит команда Януковича, может завершиться относительно спокойно во время выборов, а может и по-другому, так как в Ливии, Тунисе или Румынии в свое время», – прогнозирует он, уточняя при этом, что не является сторонником импульсивных революций, которые не являются осознанными, а просто «подожжены спичкой на фоне разлитого бензина». «На волне такой революции вверх может подняться далеко не самое лучшее, ответственное или нравственное – может подняться пена. Такая революция может завершиться еще хуже – популизмом, беспорядком и новыми разочарованиями миллионов», – отметил А. Гриценко.

Поэтому он настаивает на четком разделении между властью и оппозицией, причем оппозиция должна не только критиковать власть, но и предлагать альтернативные подходы.

«Если оппозиционеры будут делать это убедительно, их выберут, неубедительно – пролетят. А если власть будет действовать грубо и нагло, держаться за кресла любой ценой, вот тогда она нарвется на настоящую революцию. Где будет четкая линия “они-мы” и будет выбор не импульсивный, а осознанный людьми», – подчеркнул лидер «Громадянської позиції».

«Разделение на власть и оппозицию – это же не линия враждебности, а линия ответственности. В настоящее время В. Янукович имеет власть, он принимает решения и будет нести за них ответственность. Так же и часть оппозиции, которая задекларировала сопротивление диктатуре, вдруг взяла и перешла на сторону В. Януковича, – подытоживает А. Гриценко. – Напомню всем: партии “Батьківщина”, “Фронт змін”, ПРП, “За Україну” и другие вместе с “Громадянською позицією” ставили свои подписи под обращением к руководству Совета Европы, где говорили о том, что мы вместе выступаем за сохранение пропорциональной системы с открытием партийных списков. Как минимум, за сохранение действующего закона о выборах. Мы совместно, все в один голос, выступали за это на встречах с представителями ЕС, ОБСЕ, СЕ, Венецианской комиссии, с зарубежными послами. А теперь обо всем этом, так же, как и о решении КОДа, забыли? Теперь оправдываются и рассказывают, что новый закон – это шедевр, верх прозрачности. Фальшиво все это звучит и неправдиво».

Поэтому А. Гриценко призывает общество, общественные организации, журналистов максимально консолидироваться ради защиты результатов выборов, прозрачности избирательного процесса. «Надо всем включиться, чтобы тараканы были под светом. И мы это сделаем», – заверил лидер «Громадянської позиції».

Помимо нового закона о выборах А. Гриценко подверг критике также земельную реформу. По его словам, введение рынка земли в Украине несвоевременно, а, кроме того, предлагаемые изменения не ограждают от возможных махинаций. К тому же свободной продаже участков сельскохозяйственного назначения не способствует экономическая ситуация в государстве.

Не остались без внимания политика и действия власти в евроинтеграционном направлении. В соответствии с высказываниями А. Гриценко, Украина на глазах теряет возможность интегрироваться в Европейский Союз. Он убежден, что Соглашение об ассоциации с ЕС на ближайшем саммите в декабре подписано не будет. В частности, вследствие политических репрессий оппонентов и недемократического законодательства. Вместе с тем лидер партии «Громадянська позиція» считает, что если европейская перспектива для Украины будет закрыта, то страна вообще может исчезнуть с европейской карты. «Если власть сейчас закроет европейскую перспективу и поведет нас дружными рядами в Евразийский союз, это может повлечь разделение страны и исчезновение Украины в нынешнем ее виде с карты Европы, без всяких преувеличений», – предупреждает А. Гриценко.

В отношении дальнейших действий возглавляемой им партии, политик подчеркнул, что «Громадянська позиція» будет сотрудничать с теми оппозиционными партиями, которые не по своей риторике, а по своим действиям являются действительно оппозиционными, не заигрывают с Банковой и отстаивают интересы Украины. «Это сотрудничество, очевидно, будет происходить уже за пределами КОД, в других форматах», – заверил А. Гриценко. В эфире программы «Шустер Live» он информировал о проведении переговоров с А. Яценюком, одновременно выразив разочарование их результатами. «Я проводил переговоры с А. Яценюком. Пробовали говорить об объединении. Задаю ключевой вопрос: если после выборов в парламент, нужно же смотреть вперед, будет предложение от В. Януковича возглавить правительство, А. Яценюк согласится? Говорят: нужно согласиться. Я категорически не согласен», – заявил А. Гриценко. «А. Яценюк сказал это в присутствии пяти людей. Это было в моем кабинете», – подчеркнул политик в ответ на комментарий члена партии «Фронту змін» Л. Оробець, что «это неправда».

В контексте поиска возможных союзников рядом СМИ была распространена информация о возможном объединении «Громадянської позиції» А. Гриценко с партией УДАР В. Кличко. И хотя в самой партии УДАР такая информация не подтверждается (в частности, по словам председателя Ивано-Франковской областной организации УДАРа, депутата облсовета Р. Чернеги, такие разговоры не имеют под собой оснований, поскольку на сегодня активных консультаций между руководством обеих партий по вопросу объединения не ведется), А. Гриценко говорит о том, что действительно ведет переговоры с В. Кличко. «Знаю Виталия давно и отношусь к нему с уважением. Прежде всего, как к человеку. Как боксер он принес авторитету Украины больше, чем

все президенты вместе взятые. Очевидно, что он не имеет такого опыта в политике, как Тимошенко, Турчинов, Яценюк или Мартыненко. А может это и к лучшему? Ключевой вопрос, который ставлю на переговорах о возможном объединении с любым лидером партии, и так же поставил его Виталию: есть ли у него какие-то обязательства перед спонсорами партии или перед действующей властью. Когда в ответ услышал “нет”, тогда мы продолжили разговор. Больше не скажу ничего. Мы договорились: если будет результат, то мы об этом совместно заявим. Кстати, наша с Кличко реакция на принятый закон о выборах практически совпала», – заявляет лидер «Громадянської позиції».

В то же время, по его мнению, кардинально изменить ситуацию в стране можно будет лишь тогда, когда люди почувствуют себя гражданами, не будут продавать свои голоса и начнут консолидироваться, чтобы защищать свои права. «Вот сейчас объединяются – там афганцы, там чернобыльцы, там предприниматели, там крестьяне против земельной реформы. Так и формируется гражданское общество, которое уже сложилось в Европе», – говорит А. Гриценко. По его словам, этот процесс может продолжаться долго, а может ускориться. Во многом это будет зависеть и от действий власти. «За полгода до революции в Египте все было тихо и спокойно. А тогда раз – и сорвало планку. Последней каплей стало самосожжение предпринимателя в Тунисе. После того протесты охватили всю Северную Африку. Что будет последней каплей в Украине, я не знаю. Но власти нет покоя», – отметил лидер «Громадянської позиції».

Со своей стороны партия А. Гриценко в меру сил пытается оказывать поддержку протестующим против нынешней власти. В частности, в Донецке возле здания регионального управления Пенсионного фонда в палаточном городке протестующих чернобыльцев работают общественные приемные народного депутата, лидера партии «Громадянська позиція» А. Гриценко.

По словам помощника-консультанта А. Гриценко, руководителя облорганизации партии А. Гевлева, партия поддержала требования чернобыльцев в Донецке и 29 ноября, подав заявку в городской совет, установила на территории палаточного городка свою информационную палатку. 30 ноября было подано аналогичное заявление о пребывании этой палатки возле управления Пенсионного фонда круглосуточно еще на протяжении месяца. Интеграция «Громадянської позиції» в протестное движение, активизация которого наблюдается в Украине в последнее время, может способствовать и росту электоральной поддержки этой политической силы. Пока что позиции партии А. Гриценко занимают нижние строчки рейтинга ведущих отечественных политических сил.

Так, в соответствии с результатами социологического исследования, проведенного Киевским международным институтом социологии (КМИС) в ноябре, в первой половине ноября больше всего сторонников – в процентах от всех избирателей – имели: Партия регионов (12,5 %), Блок Юлии Тимошенко (10,2 %), партия А. Яценюка «Фронт змін» (7,0 %); Коммунистическая партия

Украины (5,1 %), партия УДАР В. Кличко (4,4 %) и партия «Сильная Украина» С. Тигипко (3,2 %).

Как сообщает КМИС, еще четыре политические силы имели не менее одного процента сторонников: Всеукраинское объединение «Свобода» О. Тягнибока (2,3 %), партия А. Гриценко «Громадянська позиція» (1,2 %), Блок В. Литвина (1,1 %) и Прогрессивная социалистическая партия Украины Н. Витренко (1,0 %).

Опрос проводился 4–15 ноября 2011 г. Киевским международным институтом социологии. Методом интервью было опрошено 2037 респондентов, проживающих во всех областях Украины, в Крыму и в Киеве за стохастической выборкой, репрезентативной для населения Украины в возрасте от 18 лет.

Статистическая погрешность выборки (с вероятностью 0,95 и при дизайн-эффекте 1,5) не превышает 3,3 % для показателей близких к 50 %, 2,8 % – для показателей близких к 25 %, 2,0 % – для показателей близких к 10 %, 1,4 % – для показателей близких к 5 %.

Такой результат А. Гриценко склонен объяснять принципиальной позицией, которую занимает возглавляемая им партия по различным актуальным вопросам общественно-политической жизни, и собственным нежеланием заниматься популизмом. В то же время, по мнению авторов интернет-издания «Главком» – Ю. Лымар и П. Вуеца, «разделение жизни на черное и белое больше походит на ученый инфантилизм, тем более, если про него – раздел – говорить в контексте отечественной политики. Потому что, Украина – явно не та страна, где такие идеалистические взгляды выглядят жизнеспособными». От себя добавим, что, возможно, именно неверие в жизнеспособность таких взглядов и их единичная представленность в отечественном политикуме так долго удерживают Украину в статусе страны с «переходной демократией» (*Korresponent.net* (<http://ua.korrespondent.net>). – 2011. – 26.11; *Подробности* (<http://podrobnosti.ua>), *Главком* (<http://glavcom.ua>). – 2011. – 28.11; *Експрес* (www.expres.ua). – 2011. – 29.11; *Галичина* ([ww.galychyna.if.ua](http://galychyna.if.ua)). – 2011. – 1.12; *Newsru.ua* (<http://newsru.ua>). – 2011. – 2.12; *Коломия* (<http://kolomyya.org>). – 2011. – 1-2.12; *Зеркало недели* (<http://news.zn.ua>). – 2011. – 22.11, 29.11, 2.12; *Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2011. – 6.12).

Ю. Половинчак, канд. іст. наук, заввідділу НІОБ НБУВ

ГСХ «Дунай-Чорне море»: актуальні проблеми

Будівництво, вдосконалення та експлуатація українського каналу «Дунай-Чорне море» з 2003 р. залишається предметом серйозної боротьби як в Україні, так і на міжнародному рівні.

В Україні проти експлуатації каналу висловлювалися в першу чергу активісти екологічних організацій та представники Дунайського біосферного заповідника. Українські «зелені» наголошували на тому, що будівництво на заповідних територіях плавнів у дельті Дунаю неминуче шкодило рідкісній

флорі та фауні (дельта Дунаю багата на середовища існування особливо цінних та зникаючих видів флори та фауни, що охороняються численними конвенціями, заповідник отримав сертифікат ЮНЕСКО). «Дамба заважає проходу риби на нерестовище. Крім того, це перерозподіл піску, знищення піщаних кіс, на яких гніздяться рідкісні види птахів», – наголошував, наприклад, голова Київського еколого-культурного центру В. Борейко. За його словами, Дунай дає Україні приблизно 30 % риби, а дамба значно зменшує об'єми як промислового вилову, так і кількість рідкісних видів, наприклад, дунайського лосося та російського осетра. Щоправда, представники рибного господарства з цими висновками не погоджуються.

Нарешті, Рада з вивчення продуктивних сил України, очолювана Б. Данилишиним, ще 2003 р. виступала з прогнозом щодо постійного замулювання русла і необхідності щороку витрачати кошти на днопоглиблювальні роботи. Приєднуючись до виступів екологів, він пояснював, що проект, за яким збудовано канал, економічно безглуздий.

Проте найбільш послідовним та активним противником об'єкта традиційно виступала Румунія, посилаючись на його так званий транскордонний вплив, який може зашкодити екології цієї країни.

Водночас у експертному середовищі поширене переконання, що активно-негативна реакція Бухаресту пов'язана, в першу чергу, із економічною мотивацією, а саме: втратою частини прибутку від проходження кораблів гирлами на її території. До 2007 р. Румунія була тут монополістом: не маючи інших варіантів доставки вантажів, йшли до внутрішніх портів європейських країн виключно румунським Сулинським каналом. При цьому можливості Сулинського каналу були обмежені його невеликою шириною – внаслідок цього канал працює в основному лише у світловий час доби та в односторонньому режимі, до якого змушені були пристосовуватися іноземні судновласники та оператори. Окрім цього, канал не ідеальний з точки зору безпеки руху (обидва береги штучної гідротехнічної споруди румунів «одягнуті» в каміння та бетон).

На відміну від Сулинського каналу, український ГСХ – це природний судновий хід руслом Дунаю. Він, як показали останні роки роботи, став успішною альтернативою румунським гідротехнічним спорудам. Останні два роки українським судновим ходом, його русловою ділянкою цілодобово, одночасно вверх і вниз по Дунаю – вже спокійно йдуть вантажні кораблі з прохідною осадкою 5,50 м. Параметри морського підхідного каналу на баровій частині ГСХ вже забезпечують прохід суден з осадкою 5,85 м.

Крім уже названих переваг, тарифна політика глибоководного суднового ходу «Дунай – Чорне море» є економічно вигіднішою порівняно з румунським Сулинським каналом. За статистикою, якою оперують українські ЗМІ, якщо «Сулиною» в 2010 р. пройшло 1404 судна, то українським судновим ходом «Дунай – Чорне море» – 1522. За п'ять місяців цього року українським ГСХ пройшло 608 суден, а румунським каналом – 472. Загалом після відновлення 2007 р. судноплавства на цій українській 170-кілометровій ділянці найбільшої річки Європи кількість суднопроходів вітчизняним ГСХ «Дунай – Чорне море» на початок червня 2011 р. становила приблизно

5,6 тис. Сьогодні майже 60 % суден, які раніше йшли Сулинським каналом, надають перевагу нашому ГСХ.

У міру зростання трафіку по українському судновому ходу й відповідного спаду трафіку по румунському каналу, сусіди, звичайно, втрачають і значні прибутки, і свій колишній статус монополіста транзитного судноплавства Дунаєм до Європи.

Саме в цьому абсолютна більшість українських експертів вбачає істинні – сuto економічні, комерційні причини прагнення Румунії позбавитися українського конкурента, хоча свої наміри вона прикривала й прикриває нібито і цивілізованими гаслами: захисту від «імовірного впливу» на природне середовище в дельті Дунаю, недопущення «імовірної» небезпеки його біорозмаїттю, наприклад, на «маршрутах міграції окремих видів риби».

Ці висновки підтверджуються і заявами, що звучать з румунської сторони. Так, 2007 р. М. Окіалбеску, директор Адміністрації морських портів Румунії, жорстко заявив: ситуація, що складається у зв'язку з початком роботи альтернативного Сулинському каналу українського глибоководного суднового ходу, може привести до банкрутства портів «Докурі», «Базінул Ноу» (м. Галац) та портів у містах Бреїла та Тульча.

Протидія румунської сторони зосереджена на декількох напрямах. Це, по-перше, економічні заходи, зокрема дискримінаційні тарифні кроки для переорієнтації суднопотоків на Сулинський канал. З 2010 р. румунська влада знижила тарифи для тих суден, які проходять канал в обидва боки, і різко підвищила для тих, хто проходить його тільки в один бік. Раніше, оскільки глибини Сулинського каналу більша, з вантажем судна йшли ним, а порожні – по ГСХ «Дунай – Чорне море». Таким чином, судновласникам стало не вигідно ходити в один бік, а держпідприємство «Українське дунайське пароплавство» висловило стурбованість скороченням кількості суден, які проходять глибоководним судновим ходом (ГСХ) «Дунай – Чорне море» після застосування Румунією такого диференційованого тарифного підходу. Як зазначали українські фахівці, таким введенням дискримінаційних тарифів Румунія, за мовчазної згоди Дунайської комісії (робочий орган Белградської конвенції) порушила ст. 1 Дунайської конвенції: «навігація на Дунаї повинна бути вільною і відкритою для громадян, торгових суден і товарів усіх держав на основі рівності щодо портових і навігаційних зборів та умов торгового судноплавства».

Водночас з метою перешкоджання реалізації українського проекту ГСХ «Дунай – Чорне море» румунська сторона широко використовує екологічний фактор. Так, у 2004 р. Румунія звернулася зі скаргою до Європейської економічної комісії ООН в рамках Конвенції Espoo (Оцінка впливу на навколишнє середовище в транскордонному контексті; Україна бере участь у цій комісії з 1999 р.), у якій описувала факти значного транскордонного впливу проекту будівництва ГСХ і наполягала на ухваленні рішення про недотримання Україною норм конвенції. Претензії були засновані на тому, що Україна порушила процедури повідомлення про діяльність з відновлення навігаційних глибин і поновленню судноплавства, хоча Україна вперше проінформувала

Румунію ще 18 грудня 2002 р., тобто за два роки до початку реалізації проекту, а в подальшому було відправлено понад 20 офіційних повідомлень про хід робіт.

За даними звіту, підготовленого ООН 2006 р., будівництво каналу дійсно становить загрозу екологічній безпеці дельти Дунаю.

Можливі негативні наслідки будівництва каналу «Дунай – Чорне море» з ініціативи Румунії обговорювалися і на зустрічі сторін Конвенції в 2008 р. Тоді внаслідок рішення Сторін Конвенції Esopo про порушення Україною вимог конвенції в процесі планування та будівництва каналу «Дунай – Чорне море», Україна взяла зобов'язання щодо призупинення будь-яких робіт по першій та другій черзі каналу для проведення всіх процедур оцінки впливу будівництва та експлуатації каналу на довкілля в транскордонному контексті, згідно Конвенції Esopo.

Проте, як відзначалося у листі Виконавчого секретаря Європейської економічної комісії ООН від 16 жовтня 2009 р. до українських урядовців, всупереч офіційно взятими Україною міжнародними зобов'язанням, добудова каналу «Дунай – Чорне море» відбувалася і цей факт відкрито засудив Виконавчий секретар. Комітет з дотримання Конвенції Esopo рекомендував сторонам Конвенції на черговій зустрічі сторін прийняти рішення про попередження України за тривале ігнорування положень Конвенції Esopo.

Влітку нинішнього року учасники Конвенції Esopo дійсно винесли попередження Україні у зв'язку з невиконанням міжнародних зобов'язань при будівництві каналу «Бистре» в дельті Дунаю (це перший випадок, коли учасники Конвенції виносять попередження державі у зв'язку з невиконанням міжнародних зобов'язань). На останній зустрічі в Женеві було відзначено, що, незважаючи на деякі кроки, зроблені Україною в цьому напрямі, будівництво каналу тривало. Учасники зустрічі зобов'язали Україну в кінці кожного року звітувати про те, що зроблено для того, щоб будівництво каналу «Бистре» відповідало міжнародним стандартам. Наступною санкцією може стати призупинення прав та привілеїв по цій конвенції.

Аналізуючи екологічний аспект міжнародних проблем, можна виділити декілька моментів. По-перше, доводиться визнавати, що претензії екологів до української сторони не позбавлені підстав. Порушення фіксуються не лише експертами міжнародних організацій, а й вітчизняними перевірками. Так, Рахункова палата України, яку важко звинуватити у «підігруванні» румунській стороні, у липні 2006 р. за результатами аудиту ефективності виконання заходів з охорони навколошнього природного середовища при будівництві каналу «Дунай – Чорне море» відзначила, що «дії Міністерства транспорту та зв'язку і Міністерства охорони навколошнього природного середовища України щодо вирішення проблеми відновлення глибоководного судноплавного каналу «Дунай – Чорне море» мали непослідовний характер. При реалізації проекту створення глибоководного суднового ходу «Дунай – Чорне море» на українській ділянці дельти Дунаю ними не забезпечено реалізацію законодавства та контроль за додержанням вимог екологічної безпеки, проведення ефективних і комплексних заходів щодо охорони навколошнього природного середовища. Міністерством транспорту та зв'язку

України не забезпечені дотримання природоохоронного законодавства і ряду міжнародних конвенцій при проектуванні будівництва та розробки матеріалів оцінки впливу на навколошне середовище в складі техніко-економічного обґрунтування інвестицій і робочих проектів.

Таким чином, несумлінне ставлення виконавців робіт із створення глибоководного суднового ходу «Дунай – Чорне море» на українській ділянці дельти Дунаю однозначно послаблює міжнародні позиції України у лобіюванні національних інтересів.

Варто також констатувати агресивну інформаційну політику румунської сторони, що однозначно, за висновками вітчизняних експертів та оглядачів, зумовлена не стільки екологічними, скільки економічними та політичними міркуваннями. На підтвердження цього висновку слід зазначити, що Румунія, звинувачуючи Україну в порушенні міжнародних норм під час реалізації проекту «Дунай – Чорне море» та підкреслюючи неприпустимість проведення нею будь-яких робіт в дельті Дунаю, сама проводить заходи щодо розвитку власної частини дельти, що негативно впливає на екологію та захист біосферного заповідника «Дельта Дунаю». Наприклад, з Україною не проводились узгодження при будівництві четвертого румунського каналу в Георгіївському рукаві, що проходить через той самий заповідник. Він будується на зразок Сулинського – спрямляється звивисте русло, для чого траса каналу прокладається сушою, закріплюються береги, будується канал на гирловому барі. Крім ряду гідротехнічних споруджень, цей проект передбачає створення сухопутних транспортних мереж та інших комунікацій і допоміжних об'єктів. Саме таке будівництво може розглядатись як головне екологічне порушення у регіоні.

Крім того, в цей час на території Румунії реалізуються, або готовяться до реалізації ряд гідротехнічних проектів відповідно до Плану облаштування національної території, затвердженого Законом Румунії № 363 від 21 вересня 2006 р. Планом передбачається будівництво й реконструкція транспортних шляхів, у тому числі й водних артерій, будівництво нових каналів, портів, розчищення й поглиблення існуючих каналів. Реалізація цього плану призводить до подальшого наростання перерозподілу стоку води ріки Дунай на користь румунських каналів і, як наслідок, до зменшення водності української частини дельти, втрати навігаційних глибин, значного збитку для всього природного комплексу й збільшує екологічні проблеми Українського Придунав'я (наразі, повідомляють оглядачі, гідротехнічні роботи румунів на 25 % штучно змінили водотік Дунаю на користь Румунії).

Варто також звернути увагу на перспективи реалізації «Майстер-плану», озвученого у 2010 р. губернатором Біосферної резервації дельти Дунаю Г. Бабояном, яким, зокрема, передбачається з'єднання озера Мурігъол «з природним режимом річки Дунай». На території біосферного заповідника передбачається спорудити дамби для захисту від повені села Мурігъол і побудувати шлюз для проходження суден з озера в Дунай.

У цьому ж контексті привертає увагу робота минулорічного міжнародного «Саміту Дунаю», завершального етапу вироблення «Стратегії

Дунаю». Бухарест як конкурент Києва в питаннях транзитного потенціалу розраховує в рамках стратегії на завершення одного з грандіозних проектів – будівництва каналу «Бухарест – Дунай»; спорудження двох мостів, будівництва нового гідроенергетичного комплексу на Дунаї, забезпечення судноплавства на ділянці Нижнього Пруту... За проектом «Ділянка Тульча (Морський Дунай)» Румунія планує провести гідротехнічні роботи на Сулинському каналі – на ділянці 43–34 милі р. Дунай біля міста Тульча.

За висновком фахівців, ці роботи будуть пов’язані з поліпшенням умов судноплавства в зазначеному районі, за рахунок штучного спрямування русла та збільшення радіуса повороту Дунаю. Наслідком стане подальший штучний перерозподіл водотоку в бік румунської гідротехнічної системи і падіння глибин українського Кілійського гирла.

За прогнозом народного депутата України, члена Комітету ВР з питань транспорту і зв’язку Г. Задирка, внаслідок проведення потужних гідротехнічних робіт румуни найближчим часом матимуть п’ять власних судноплавних каналів і повністю «зaberуть» водостік Кілійського гирла. Якщо ж упадуть глибини на українській дельті Дунаю, великотонажне судноплавство буде втрачено назавжди.

Більше того, у більш віддаленій перспективі можливе пересихання руслових ділянок між українськими островами та континентальною територією Румунії, що здатне створити нові підстави для територіальних претензій.

Суміжні проблеми:

Офіційний Бухарест провадить цілеспрямовану зовнішню політику, головним інструментом якої є гуманітарний фактор, що використовується для втручання у внутрішні справи сусідніх країн. Спираючись на концепцію ЄС зі створення єврорегіонів, яка передбачає посилення прикордонного співробітництва і спрощення процедури перетину кордонів між країнами, що межують, румунська влада використовує її фактично для культивування сепаратистських настроїв серед румунської меншини, яка проживає на території України.

В українських ЗМІ не раз з’являлися повідомлення про факти видачі румунських паспортів консульствами Румунії на території Української держави. Нова редакція закону про громадянство Румунії несе для України приховану небезпеку. Адже якщо в місцях компактного проживання румунської нацменшини 80 % населення матиме румунські паспорти, то вони зможуть вимагати приєднання до Румунії українських територій, на яких проживають.

Крім того, зміни до закону про громадянство Румунії відверто порушують рекомендації Верховного комісара ОБСЄ у справах нацменшин К. Воллебека. У них, зокрема, втручання країни походження нацменшини у внутрішні справи сусідніх держав трактуються як неправомірні. Крім того, ОБСЄ засуджує практику масового надання країною походження громадянства представникам нацменшин. «На мою думку, практика надання українським громадянам румунських паспортів підриває суверенітет

України. Проте такі дії є звичними для тих держав, які прагнуть анексувати сусідні території, – вважає експерт Інституту зовнішньої політики при Дипломатичній академії МЗС України О. Палій. – Румунське керівництво розпочало цю довгострокову гру, шкодячи тим самим нашим добросусідським відносинам».

Роботу з румунською діаспорою в Україні (у нас проживає понад 150 тис. румун, близько 0,3 % від усього населення) зовнішньополітичне відомство Румунії проводить з позиції країни-патрона, чиї громадяни раптово опинилися в Україні, перебувають там тимчасово, і тому вона має право жорстко нагадувати про їхні права. Насправді ж серйозної уваги і захисту потребують українці, які проживають у Румунії. «Українська ідентичність завжди жорстко переслідувалась у Румунії, і не лише за часів Чаушеску, а й у наші дні, – зауважує О. Палій. – Румунський українець може втратити роботу лише через те, що дозволить собі привселюдно розмовляти українською мовою». Згідно з останнім національним переписом населення Румунії, етнічних українців на її території проживає понад 60 тис. (що також становить 0,3 % від усього населення). У Румунії діє лише одна офіційно визнана і зареєстрована українська організація – Союз українців Румунії, яка не представлена в державних органах і не має розгалуженої системи територіальних представництв. Водночас в Україні діє 19 румунських громадських організацій, більшість з яких співпрацюють з органами державної влади та громадськими організаціями Румунії. Румунські українці не мають жодного дитячого садка, початкової чи середньої школи, де звучала б українська мова. Єдиний український ліцей, що функціонує у місті Сігету Мармацієй, повіт Марамуреш, нараховує 226 учнів і весь час перебуває під загрозою закриття. Водночас в Україні функціонує 92 державних загальноосвітніх заклади з румунською мовою викладання і 42 дошкільних. Учителів для цих закладів готують в Ужгородському та Чернівецькому університетах. Проте навіть за такої ситуації на міжнародних форумах представники Румунії заявляють про утиски, яких нібито зазнає їхня діаспора в Україні.

Наведені вище факти підтвердила неупереджена неурядова організація «Права людини без кордонів» (Human Rights Without Frontiers), яка нещодавно провела (до речі, за румунською ініціативою) порівняльний аналіз захисту національних меншин у Румунії і в Україні. А брюссельське відділення HRWF нагадало, що на пропозицію України була започаткована робота міжнародної комісії з моніторингу дотримання прав меншин у Румунії і в Україні, але після двох зустрічей комісії із залученням експертів від Ради Європи та ОБСЄ румунська сторона в односторонньому порядку припинила власну участь у цій діяльності.

Поки що можливі територіальні претензії Румунії напряму пов'язані з перспективами судноплавства. Так, наприклад, гіпотетичне задоволення румунських претензій на український острів Майкан здатне принципово їх зменшити.

Більше того, ЗМІ наводять факти цілеспрямованих «диверсій»

румунської сторони: за даними українських прикордонників, протягом тривалого часу зафіксовано на відео майже 300 випадків скидання з румунських кораблів у Кілійське гирло піднятого мулу під час днопоглиблювальних робіт у румунських каналах – Сулинському та Свято-Георгієвському. За даними досліджень Мінприроди України, Кілійське гирло міліє, а вміст важких металів та хлорорганічних сполук у ньому збільшився уп'ятеро.

На ці кричущі факти з огляду екологічного впливу Румунії на українську дельту Дунаю, до речі, ще у 2009 р. українські дипломати звертали увагу на засіданні Комітету з упровадження Конвенції з транскордонного впливу на довкілля.

Тут варто відзначити ще один аспект проблеми: відверто недостатню інформаційну активність України у справі відстоювання своїх інтересів на Дунаї. По-перше, значна частина застережень до України в контексті Конвенції Есроо стосувалася недоліків інформування з боку української сторони: зволікання із наданнями звітів, їх формальний характер. Отже, за умови більш відповідального підходу негативний міжнародний резонанс, можливо, вдалося б мінімізувати.

По-друге, щодо України застосовувалися і санкції в контексті Конвенції про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Оргуська конвенція). Так, влітку 2011 р. четверта сесія Наради сторін Оргуської конвенції прийняла рішення про невиконання Конвенції щодо дев'ятитисякін, серед яких і щодо України. (Раніше висновки і рекомендації щодо України Комітету із дотримання Оргуської конвенції висловлювалися у 2005 та 2008 рр.). Рішення четвертої Наради сторін щодо України втретє підтверджує ігнорування Україною рекомендацій щодо належного впровадження положень Оргуської конвенції щодо участі громадськості, висловлених визнаними незалежними експертами у сфері екологічного права, які формують комітет. Враховуючи такий стан речей, четверта Нарада сторін винесла попередження уряду України.

Крім того, четверта Нарада сторін застерегла Україну, що в разі невиконання рішення другої Наради сторін і відповідно рекомендацій комітету з дотримання наступна Нарада у 2014 р. може винести рішення про призупинення для України спеціальних прав і привілеїв, наданих Україні згідно з Конвенцією.

Отже, негативний резонанс щодо української діяльності на Дунаї значним чином пов'язаний з недоліками державної інформаційної політики.

Крім того, реально на інформаційному рівні протидіяти Румунії, протестуючи проти румунських проектів у їх частині дельти, Україна почала лише з 2009 р. Періодично з'являються заяви українських політиків на найвищому рівні, як, наприклад, минулорічна заява Прем'єр-міністра України М. Азарова на зустрічі з комісаром Європейської комісії з питань регіональної політики Й. Ханом про стурбованість позицією Румунії, яка в односторонньому порядку проводить роботи з розширення гирла Дунаю з тим, щоб переорієнтувати вантажопотоки на свої порти. Також прозвучала низка достатньо жорстких заяв міністра закордонних справ. Як резюмує директор

Центру досліджень проблем громадянського суспільства В. Кулик, «Україні потрібно було 17 років та програш у Гаазькому суді щодо шельфу в Чорному морі, щоб усвідомити, що Бухарест є не «адвокатом Києва у Євросоюзі», а конкурентом в Причорномор'ї. Причому, наші конкурентні відносини вже давно вийшли за межі товаристського змагання».

Сьогодні для відстоювання в цьому питанні більш жорсткої і послідовної позиції є достатньо юридичних підстав. Так, експерти наголошують на тому, що результати шестирічного комплексного екологічного моніторингу суднового ходу однозначні: висновки комісії щодо запиту Конвенції Еспро стосовно ймовірного значного негативного впливу на довкілля під час реалізації проекту ГСХ є припущенням. Результати українських моніторингів про невиявлення значного негативного впливу на стан природного навколошнього середовища дельти Дунаю, у тому числі і в транскордонному контексті не були ні оскаржені, ні спростовані будь-якою країною чи міжнародною організацією.

Крім того, планомірне відстоювання своїх економічних, територіальних і геополітичних позицій повинно бути не лише на міждержавному рівні, а й із залученням виконавчих структур Євросоюзу, членом якого є Румунія. Керівництву України, базуючись на її євроатлантичних прагненнях, необхідно піднімати перед представниками ЄС питання про надання рівних умов доступу до наявних та перспективних транспортних потоків на Дунаї з метою залучення потужностей морегосподарського і транспортного комплексів українського Придунав'я.

Отже, Україна, її уповноважені представники мають усі юридично-правові підстави і повинні зайняти у майбутніх міжнародних переговорах та консультаціях навколо цього стратегічно важливого об'єкта більш послідовну, виважену, але жорстку позицію у відстоюванні власних національних інтересів у дельті Дунаю.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

На останньому пленарному тижні VI-ї сесії Верховна Рада України не розглядатиме законопроекти щодо реформування нафтогазового комплексу та про ринок земель. Про це повідомив Голова Верховної Ради України В. Литвин на пленарному засіданні 10 січня.

В. Литвин зазначив, що лідери депутатських фракцій під час засідання Погоджувальної ради запропонували заслухати 13 січня інформацію міністра палива та вугільної промисловості Ю. Бойка про перебіг переговорів з Російською Федерацією щодо «газових питань». За його словами, під час засідання та після проведення відповідних консультацій з урядовцями досягнуто домовленості про те, що законопроект щодо реформування нафтогазового комплексу розглядатиметься після заслуховування інформації Кабінету Міністрів України.

Остаточний варіант законопроекту про ринок земель, зазначив В. Литвин, має узгодити Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин. Він також нагадав, що на минулому тижні відбулися засідання відповідної робочої групи. За його словами, після підготовки тексту документа буде проведено засідання Погоджувальної ради для обговорення цього важливого законопроекту, а потім він розглянатиметься у сесійній залі.

Раніше під час засідання Погоджувальної ради спікер парламенту повідомив, що до профільного комітету надійшло 1037 поправок до законопроекту. «Я думаю, що нам потрібно обговорити це питання і розглянути його тоді, коли воно буде готове до розгляду, щоб не було політичних звинувачень і спекуляцій, – сказав він. – Тим більше що позиція Верховної Ради України принципова, – цей закон вводиться в разі його прийняття в дію з 2013 р. Тобто у нас буде час і прийняти закон, і подивитися, як положення цього закону відповідають загальним потребам людей» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 10.01*).

Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко направив звернення Прем'єр-міністру України М. Азарову з проханням надати офіційні роз'яснення стосовно нових правил паркування автотранспорту, які набрали чинності з 1 січня 2012 р.

Віце-спікер нагадав, що з 1 січня 2012 р. набрали чинності п. 14 та 16 Правил паркування транспортних засобів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2009 р. № 1342. Цими пунктами, зокрема, визначається, що майданчики для платного паркування обов'язково повинні бути обладнані паркувальними автоматами з розрахунку не менш як один автомат на 10 місць для паркування, а також на спеціально обладнаних майданчиках для платного паркування обов'язково повинні бути встановлені автоматичні в'їзні та виїзні термінали.

Водночас, зауважив М. Томенко, чинними залишилися положення п. 29 Правил, згідно з якими сплата вартості послуг з утримання майданчиків для платного паркування здійснюється як через паркувальні автомати чи автоматичні в'їзні та виїзні термінали, так і шляхом придбання паркувального талона з визначеню тривалістю паркування.

Зважаючи на вищезазначене та враховуючи те, що, за повідомленнями багатьох ЗМІ, з 1 січня 2012 р. водії не зобов'язані сплачувати готівкою за послуги не обладнаних паркоматами та терміналами паркувальних майданчиків, М. Томенко попросив Прем'єр-міністра вжити заходи для якнайшвидшого надання офіційних роз'яснень стосовно того, яким чином повинна сплачуватися вартість паркування на не обладнаних паркоматами та терміналами майданчиках, а також які заходи вживатимуться для забезпечення виконання положення про обов'язкове обладнання паркувальних майданчиків паркоматами та терміналами (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 6.01*).

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону про внесення змін до ст. 292 Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за втручання в роботу об'єктів трубопровідного транспорту.

Проектом (реєстр. № 9344) передбачається посилити відповідальність за втручання в діяльність магістральних, промислових, газорозподільних та внутрішніх газо-, нафто-, конденсато- і нафтопродуктопроводів. Зокрема, пропонується викласти у новій редакції назву та ч. 1 ст. 292 Кримінального кодексу, якою встановлюється відповідальність за пошкодження об'єктів магістральних нафто-, газо- та нафтопродуктопроводів (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 10.01.*)

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу щодо посилення відповідальності за порушення вимог законодавства про охорону праці та охорону надр.

Проектом (реєстр. № 9071) пропонується підвищити розміри адміністративних шрафів за порушення законодавства про охорону праці та охорону надр максимально до 200 неоподаткованих мінімумів доходів громадян. Зокрема, передбачається внести відповідні зміни у ч. 2 ст. 41 та ст. 41, 47, 58, 93, 94, 188-4 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Законопроектом також пропонується доповнити ст. 41 КУпАП новою частиною, якою встановити адміністративну відповідальність за неповідомлення про нещасний випадок на виробництві.

Проектом передбачена нова редакція ч. 2 ст. 231 КУпАП, в якій визначаються повноваження посадових осіб органів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення.

У ст. 267, 271, 272, 275 Кримінального кодексу України передбачається підвищити розмір покарання у виді штрафу (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 10.01.*)

Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва рекомендує парламенту прийняти у другому читанні та в цілому проект закону про особливості здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності щодо фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності.

Проект (реєстр. № 8610) спрямований на зменшення адміністративного тиску з боку органів державного нагляду (контролю) та їх посадових осіб на фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб.

На засіданні комітету наголошувалося, що прийняття законопроекту встановлює особливості здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності. Так, для фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб органи державного нагляду (контролю), їх посадові особи проводять лише позапланові заходи державного нагляду (контролю) за додержанням санітарного законодавства, а органи захисту прав споживачів проводять лише позапланові перевірки за скаргами споживачів. Проектом передбачається також встановити, що органи Пенсійного фонду України проводять планові та позапланові перевірки щодо фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб, діяльність яких віднесена до середнього ступеня ризику (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 6.01*).

Комітет з питань економічної політики рекомендує парламенту прийняти у другому читанні та в цілому проект закону «Про внесення доповнень до ст. 7 Закону України «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності» (щодо об'єктів інженерної інфраструктури водопровідного господарства).

На засіданні комітету зазначалося, що проект (реєстр. № 8048) спрямований на створення законодавчого підґрунтя для зміцнення матеріально-технічної бази місцевого самоврядування.

Так, ст. 7 (Умови передачі об'єктів) чинного закону пропонується доповнити положенням, згідно з яким з державної у комунальну власність передаються безоплатно й «об'єкти інженерної інфраструктури водопровідного каналізаційного господарства, що пов'язані з постачанням споживачам води, відведенням і очищеннем стічних вод, а також благоустрою населених пунктів (включаючи елементи благоустрою та відповідні мережі, споруди, устаткування), за умови надання відповідними органами місцевого самоврядування зобов'язання не відчужувати це майно у приватну власність» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 6.01*).

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи підтримує проект закону про внесення зміни до ст. 19 Закону «Про Єдиний митний тариф» щодо звільнення від сплати мита операцій з товарами, роботами і послугами в рамках реалізації проектів міжнародної технічної допомоги з метою покращення умов поводження з відпрацьованими радіоактивними джерелами та високоактивними відходами в Україні.

Проектом (реєстр. № 9529) пропонується звільнити від мита товари (крім підакцизних та тих, що належать до груп 01-24 УКТЗЕД), що ввозяться на митну територію України у рамках міжнародної технічної допомоги, яка надається відповідно до чинних міжнародних договорів, ініціативи країн «великої вісімки» «Глобальне партнерство проти розповсюдження зброї та матеріалів масового знищення».

Перелік та порядок ввезення таких товарів визначаються Кабінетом Міністрів. У разі порушення вимог щодо цільового використання зазначених товарів платник податку зобов'язаний сплатити ввізне мито і пеною в установленому законом порядку (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 6.01*).

Расследование Службой безопасности Украины преступлений, совершенных должностными лицами, позволит повысить качество антикоррупционной политики в Украине. Такое мнение высказал первый заместитель председателя Комитета Верховной Рады по вопросам законодательного обеспечения правоохранительной деятельности, народный депутат от Партии регионов В. Олийнык.

«Мы видим, что наиболее проблемная ситуация в вопросе борьбы с коррупцией возникла вокруг высокопоставленных чиновников. В этом контексте приобщение к этой проблеме Службы безопасности соответствует данной ситуации. СБУ имеет большие оперативные возможности, она не загружена так, как, например, милиция. Президент четко определил, что приоритетом деятельности в рамках борьбы с коррупцией является борьба с проявлениями этого явления среди лиц, занимающих высокие государственные должности», – отметил нардеп.

Он также отметил, что состав коррупционного преступления является непростым, он предусматривает привлечение узкого круга свидетелей. «Сегодня надо отслеживать, чтобы государственные служащие не были связаны родственными узами. Отныне должностным лицам будут уделять еще больше внимания в целях предупреждения коррупции. СБУ имеет в распоряжении много опытных кадров, что позволяет предупредить распространение коррупции в государственных органах», – добавил В. Олийнык (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 9.01*).

Заявление руководителя Роспотребнадзора Г. Онищенко об опасности, которую несет в себе реформирование Госветфитослужбы Украины, имеет провокационный характер. Такое мнение высказал руководитель ИА AgroNews, аналитик аграрных рынков Р. Швец.

«Во всей Европе такая практика действует уже не первый год. Создание единого государственного органа по контролю за качеством пищевой продукции позволяет более эффективно следить за безопасностью продуктов. Комpetентный орган объединяет специалистов разных областей. Поэтому обвинения Г. Онищенко в том, что ветеринары будут заниматься контролем за качеством детского питания, то есть сравнил людей с животными, имеют необоснованный характер», – заявил Р. Швец.

По его словам подобная реформа вскоре начнется и в России. То есть существует вероятность, что Г. Онищенко может лишиться должности

председателя Роспотребнадзора. Поэтому его критика в сторону реформы и Госветфитослужбы Украины понятна. Но угрозы в адрес украинских сельхозпроизводителей, которые могут пострадать, неуместны. «С мая Россия планирует усилить контроль на границах, в том случае, если Верховная Рада пойдет на принятие соответствующих законов, предусматривающих реформу ветеринарной службы. То есть это уже может угрожать отечественным предпринимателям и нанести значительный ущерб», – отметил Р. Швец (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>)*. – 2012. – 8.01).

Резолюция Парламентской ассамблеи Совета Европы относительно Украины, которую предположительно примут в конце января, будет плановой, а ее главный акцент сосредоточат на необходимости продолжения реформирования судебной системы. Об этом сообщил народный депутат от Партии регионов, председатель постоянной делегации в ПАСЕ И. Попеску.

И. Попеску отметил, что, согласно рекомендациям ПАСЕ, Украина должна принять новый Уголовно-процессуальный кодекс, а после этого должны быть приняты законы об адвокатуре и прокуратуре.

«Я уверен, что в 2012 г. мы примем Уголовно-процессуальный кодекс. Согласно Указу Президента у нас будет год для разработки и принятия закона о прокуратуре, параллельно ведется разработка законопроекта об адвокатуре. И когда мы все эти три документа примем – будет выполнен весь юридический блок обязательств перед Советом Европы», – отметил народный депутат.

И. Попеску прогнозирует, что в резолюции будет также поднят вопрос о проведении следующих парламентских выборов. Кроме того, возможно, будет упоминание о необходимости внесения изменений в Конституцию Украины. В целом, как отметил парламентарий, вопрос о функционировании демократических институтов в Украине будет рассматриваться в Совете Европы 26 января. И резолюция, которая, возможно, будет принята, будет плановой.

По словам И. Попеску, это плановое обсуждение ситуации в Украине в рамках мониторинга ПАСЕ. «На этой же самой сессии по этой же тематике будут рассматриваться проекты резолюций по Сербии, а также относительно Боснии и Герцеговины. То есть будут обсуждаться три страны. Кроме того, будет обсуждаться ситуация в Беларуси. Возможно будут срочные дебаты по ситуации в России», – отметил парламентарий (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>)*. – 2012. – 8.01).

Лидер Компартии П. Симоненко зарегистрировал в Верховной Раде законопроект о внесении изменений в Закон «О применении амнистии в Украине».

Законопроектом, в частности, предлагается сузить круг лиц, к которым может быть применена амнистия, исключив из него лиц, на применение амнистии к которым не согласились потерпевшие по этому уголовному делу, а также к лицам, совершившим преступления любой степени тяжести, следствием которых стала гибель двух или более лиц.

В пояснительной записке к документу политик отмечает, что при применении амнистии государство защищает только права лица, виновного в совершении преступления и никак не защищает права пострадавших от совершенных преступлений.

«Наиболее несправедливой по отношению к потерпевшим является практика применения амнистии к лицам, виновным в совершении ДТП. Нередко в результате этих преступлений гибнут люди, а виновные остаются безнаказанными именно путем «выживания» амнистии. Серия так называемых мажорных ДТП уже захлестнула Украину, и почти всегда к виновным была применена амнистия. Потерпевшие не только потеряли близких или собственное здоровье, но и вообще остались без всякой помощи, как со стороны государства, так и со стороны виновных», – отмечается в пояснительной записке.

Ранее в СМИ появилась информация о том, что вечером 31 декабря в Хмельницкой области произошла авария с участием автомобиля председателя Тернопольской облгосадминистрации В. Хоптяна. В результате ДТП один человек погиб и еще двое получили ранения (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 8.01.*)

Фракція «БЮТ – Батьківщина» вимагає не розглядати в парламенті законопроект про реформування нафтогазового комплексу. Відповідні зміни до деяких законодавчих актів заплановано внести в порядок денний Верховної Ради 10 січня.

За словами лідера фракції «БЮТ – Батьківщина» А. Кожем'якіна, «уряд неспроможний налагодити конструктивні відносини з Росією у питанні енергозабезпечення, а тому змушеній і надалі продовжувати здавати українські національні інтереси».

А. Кожем'якін зазначив, що у БЮТ вважають законопроект щодо реформування нафтогазового комплексу «продовженням харківських угод». «Тому наша фракція виступає категорично проти розгляду цього законопроекту», – сказав він.

Крім того, за його словами, фракція «БЮТ – Батьківщина» також вимагає не розглядати законопроект про ринок земель у другому читанні. «Ми вважаємо його продовженням створення умов для наймасштабнішої афери на користь обмеженого кола осіб, які отримуватимуть надприбутки, а в селян, які працюють на землі, її заберуть за безцінь», – заявив А. Кожем'якін (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2012. – 10.01.*)

Непринятие закона о рынке земель выгодно лоббистам интересов иностранцев. Об этом заявил председатель фракции Партии регионов А. Ефремов на Согласительном совете Верховной Рады.

«Создается такое впечатление, что после того, как убрали норму о невозможности приобретения земли для иностранных граждан, этот закон сразу стал неугоден всем», – отметил политик.

А. Ефремов сообщил, что профильный комитет будет рассматривать данный законопроект – и, скорее всего, одобрит его ко второму чтению. «Конечно, было бы неплохо принять его в четверг, 12 января, но если мы договоримся о том, что надо еще поработать, мы (Партия регионов) будем соглашаться с этим. Но при одном условии: если документ будет дорабатываться, а не просто критиковаться», – подчеркнул он (**МинПром – информация бизнес-класса** (<http://minprom.ua>). – 2012. – 10.01).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

У день Різдва Христового Президент України В. Янукович взяв участь у святковій Різдвяній літургії у Свято- Успенській Почаївській лаврі. Службу провів намісник Почаївської лаври архієпископ Володимир.

Після богослужіння В. Янукович передав у подарунок Свято-Успенській Почаївській лаврі предмети для причастя, виготовлені українськими майстрами (**Офіційне інтернет-представництво Президента України** (www.president.gov.ua). – 2012. – 7.01).

У день Різдва Христового Президент України В. Янукович взяв участь у святковій Різдвяній літургії у Свято- Успенській Почаївській лаврі.

Після її завершення Намісник Свято-Успенської Почаївської лаври Володимир побажав главі держави сили і мудрості на його посаді. «Щоб Господь і надалі Вам дав мудрості, сили і терпіння, і Ви мудро керували своїм народом», – сказав він, звертаючись до В. Януковича.

Архієпископ також подякував главі держави за сприяння в будівництві нового будинку замість аварійного на території Лаври та ремонті дороги від Кременця до Почаєва (**Офіційне інтернет-представництво Президента України** (www.president.gov.ua). – 2012. – 7.01).

Президент В. Янукович подписал Закон «О внесении изменений в закон Украины “О теплоснабжении” относительно использования технологического минимума природного газа». Об этом сообщает пресс-служба главы государства.

Напомним, соответствующий законопроект № 9374, принятый Верховной Радой, был предложен правительством.

Документом разрешено газопоставляющим компаниям ограничивать подачу природного газа до технологического минимума предприятиям, которые в неполном объеме или вообще не заплатили за потребленный газ и услуги по его транспортировке.

Вводится термин «Технологический минимум потребления природного газа», который означает минимальный уровень использования газа предприятием для обеспечения номинального функционирования и недопущения возникновения чрезвычайных ситуаций техногенного и природного характера.

Технологический минимум для предприятий теплоснабжения должен определяться по методике, утвержденной совместным решением центральных органов исполнительной власти по вопросам энергетики и обеспечения реализации государственной политики в сфере жилищно-коммунального хозяйства (**LB.ua/Экономика** (<http://economics.lb.ua>). – 2012. – 10.01).

2012 р. буде кращим за попередній, адже напрацьовано дуже багато, закладено надійний фундамент розвитку, і вже наступного року Україна може вийти на рівень 2007 р. за рівнем валового внутрішнього продукту. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров, підбиваючи підсумки 2011 р.

М. Азаров наголосив, що в 2004 р. було суттєве зростання економіки, зростання ВВП становило 15,6 %. У 2005 р. були передумови для подальшого швидкого розвитку, зокрема ріст цін на світовому ринку на метал і водночас зниження – на нафту і газ. Валовий внутрішній продукт країни становив 900 млрд грн, або (за тодішнім курсом приблизно 4,5) 200 млрд дол. Такий же рівень утримувався упродовж 2007–2008 рр. Однак 2009 р. наша країна збідніла майже вдвічі, у доларовому еквіваленті, а саме так прийнято оцінювати за світовими масштабами, валовий внутрішній продукт знизився до 118 млрд дол. (за курсом близько 8). Наразі економіка потроху поновлюється, і вже наступного року очікується, що країна за рівнем ВВП вийде на рівень 2007 р. Це дасть змогу підвищувати відповідно і рівень соціальних стандартів.

Кожна гривня має бути обов'язково підкріплена економікою, наголосив М. Азаров. Прем'єр-міністр зазначив, що «у гривнях можна було будь-які пенсії, зарплати видавати, але ж реально ситуацію не поправиш», навпаки – необгрунтоване економікою зростання виплат перетворить гроші на папірці. Наразі ж одним із важливих досягнень 2011 р. є недопущення росту інфляції, її показник не вийшов за межі очікуваного. А значить, грошова одиниця була стабільною.

М. Азаров також наголосив, що наразі країна сплачує значні суми за борговими зобов'язаннями за кредитами минулих років. «З полегшенням зітхнути», за словами глави уряду, можна буде лише 2014 р., коли частка виплат зовнішнього боргу зменшиться (**Урядовий портал** (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 5.01).

Пасажири залізничного транспорту дедалі частіше користуються системою бронювання та продажу залізничних квитків через Інтернет. З початку впровадження послуги (2009 р.) в касах було викуплено 46 тис. 804 замовлення на 74 тис. 453 місця, що були зарезервовані за допомогою системи, а також оформлено та оплачено 570 тис. 718 замовлень на 810 тис. 964 місця за допомогою платіжних карток.

Відтак з початку впровадження послуги пасажири придбали 885,4 тис. квитків на відповідну кількість місць.

Залізничники продовжують удосконалювати та розширювати можливості створеної системи бронювання та продажу залізничних квитків через мережу Інтернет. Для цього було здійснено розробку програмного забезпечення формування фінансової звітності, повернення платежів у міжнародному сполученні, розробку автоматизованих робочих місць (АРМів), ведення нормативно-довідкової інформації згідно з тарифом «Схід – Захід», забезпечення пасажирських перевезень в частині оформлення електронних проїзних документів та взаємодії з європейськими системами резервування місць.

Нагадаємо, систему «е-Квиток» розроблено та впроваджено в експлуатацію у 2009 р. Скориставшись послугою, можна зарезервувати місця у вагоні поїзда з подальшим викупом у залізничних касах або оформити проїзний документ з відкладеним друком (оплата проїзду здійснюється за допомогою платіжних карток) (**Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2012. – 6.01.**)

З 30 грудня 2011 р. до 5 січня 2012 р. територіальними органами Державної екологічної інспекції України перевірено 342 суб’єкти господарської діяльності, складено 357 протоколів про адміністративні правопорушення.

Загальна сума накладених штрафів становить 89 тис. 190 грн, з яких стягнуто 75 тис. 920 грн. За порушення природоохоронного законодавства було розраховано збитків на суму 513 тис. 180 грн.

Загальна сума пред’явлених претензій та позовів становить 205 тис. 680 грн, що становить 40 % від суми розрахованих збитків. Стягнуто претензій та позовів на суму 487 тис. 40 грн.

За фактами виявлених порушень зупинена (тимчасово) виробнича діяльність п’яти суб’єктів (підприємств) господарської діяльності. На державному кордоні зафіксовано шість випадків затримання вантажу у п’яти пунктах пропуску через державний кордон України.

Найбільш резонансні порушення вимог природоохоронного законодавства суб’єктами господарювання зафіксовані, зокрема, у Дніпропетровській області. Так, за незаконну вирубку та пошкодження дерев лісосмуги на території Юр’ївської райдержадміністрації в районі с. Вербуватівка нараховано збитків на загальну суму 293 тис. 332 грн. Порушника не встановлено. Матеріали для подальшого реагування передано в

Юр'ївську РВ ГУМВС України в Дніпропетровській області та Павлоградську міжрайонну прокуратуру.

Крім того, Державна екологічна інспекція Північно-Західного регіону Чорного моря зафіксувала скид забруднених баластних вод до акваторії ДП «ОМТП» т/х DUBAI CHARM (прапор Маршалові острови), за що пред'ялено претензію на суму 100 тис. 457 грн (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 6.01*).

У перший тиждень 2012 р. до податкових органів України надійшло 172 118 заяв від підприємців про переход на нову модель спрощеної системи оподаткування. Серед лідерів – Луганська область. Там із заявами до податкової звернулися 34 тис. платників. У Донецькій області вже визначилися із відповідною категорією платника 26 тис. «спрощенців».

Планується, що загалом за спрощеною системою працюватимуть 1,2 млн платників. Нагадаємо, що, відповідно до внесених змін в спрощену систему оподаткування, всі платники поділяються на чотири категорії в залежності від обсягу отримуваної виручки. Прийнятну для себе категорію підприємець обирає за власним бажанням.

Ознайомитися з усіма необхідними документами щодо умов переходу на спрощену систему оподаткування, формуєю свідоцтва платника єдиного податку, порядком видачі свідоцтва, формуєю та порядком подання заяви про застосування спрощеної системи оподаткування, а також формуєю розрахунку доходу за попередній календарний період можна на веб-сайті ДПС України www.sta.gov.ua у розділі «Місцеві податки» – «Єдиний податок» – «Нормативно-правові акти».

Державна податкова служба просить платників не зволікати та вчасно подати заяви. Кінцевий термін їх подання – 25 січня 2012 р. (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 6.01*).

З 1 січня 2012 р. вартість послуг з пересилання внутрішніх та міжнародних поштових переказів не оподатковується податком на додану вартість.

Це затверджено постановою Національного банку України від 15.11.2011 № 400 «Про затвердження Переліку типових операцій з розрахунково-касового обслуговування, які відповідно до підпункту 196.1.5. п. 196.1. ст. 196 розд. V Податкового кодексу України не є об'єктом оподаткування» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 5.01*).

На придбання шкільних автобусів для перевезення дітей, що проживають у сільській місцевості, у Державному бюджеті на 2012 р. передбачено 352,0 млн грн, що майже в п'ять разів більше, ніж торік. Це

дасть можливість придбати 986 шкільних автобусів, з яких 43 – для дітей з обмеженими фізичними можливостями.

У 2012 р. на видання, придбання, зберігання і доставку підручників і посібників для студентів вищих навчальних закладів, учнів загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладів та вихованців дошкільних навчальних закладів буде спрямовано 233,2 млн грн, що практично в два рази більше порівняно до 2011 р.

Вищезазначені кошти будуть спрямовані на видання підручників для учнів 1 класу, які будуть навчатися за новими програмами; на перевидання підручників для учнів 5-х класів; забезпечення навчальною літературою учнів спеціальних навчальних закладів; забезпечення підручників з фахових дисциплін учнів професійно-технічних училищ; на видрук художніх творів серії «Шкільна бібліотека» для учнів 10–11 класів загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 5.01*).

За результатами діяльності аеропорту «Бориспіль» за 2011 р. послугами підприємства скористалося 8 млн 47 тис. 115 пасажирів (у 2010 р. аеропорт обслужив 6 млн 694 тис. 212 осіб). Зростання пасажиропотоку за рік у головному аеропорту країни становило 20 %.

Абсолютний максимум пасажирів за місяць було обслуговано в аеропорту «Бориспіль» впродовж липня – 910 тис. 285 пасажирів (у 2010 р. за аналогічний період аеропорт прийняв 754 тис. 805 пасажирів). У липні зафіксовано також абсолютний добовий максимум – 34 тис. 762 пасажири (30 липня) та абсолютний тижневий максимум – 213 тис. 101 пасажир (останній тиждень місяця).

17 листопада 2011 р. в «Борисполі» уперше за всю історію існування прийняли семимільйонного пасажира з початку року, а 30 грудня 2011 р. обслужили восьмимільйонного пасажира.

Нині аеропорт «Бориспіль» міцно утримує лідеруючі позиції на авіатранспортному ринку країни, забезпечуючи близько 70 % авіаційних пасажирських перевезень.

З метою створення належного рівня обслуговування в умовах зростаючого пасажиропотоку в аеропорту впроваджуються нові моделі обслуговування пасажирів та авіакомпаній. Зокрема, з 1 вересня в терміналі «В» були об'єднані технологічні схеми обслуговування міжнародних та внутрішніх рейсів. Переведення внутрішніх рейсів в термінал «В» дало змогу істотно підвищити якість обслуговування пасажирів внутрішніх рейсів, кількість яких протягом 2011 р. зросла на 23 % (порівняно з показниками 2010 р.) та становила 1 млн 181 тис. 568 осіб.

Позитивна динаміка в аеропорту «Бориспіль» спостерігається і в обслуговуванні трансферних пасажирів. Зростання трансферних потоків через головний аеропорт країни багато в чому обумовлене активним розвитком інфраструктури аеровокзального комплексу. Зокрема, наприкінці 2011 р. в аеропорту були завершені роботи з реконструкції залу вильоту міжнародних рейсів терміналу «В». У 2011 р. термінал «В» став першим в Україні

повноцінним трансферним терміналом, в якому забезпечується обслуговування пасажирів та авіакомпаній «під одним дахом» (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 5.01).

Кабінет Міністрів України прийнял рішення про створення моделі продовольственного контролю по образцам Євросоюза. Об этом заявил председатель Государственной ветеринарной и фитосанитарной службы И. Бисюк.

«По примеру государств Евросоюза Госветфитослужба Украины в полном объеме сможет контролировать качество и безопасность продуктов питания: от внесения органических и минеральных удобрений в почву, кормов животных, мониторинга остатков пестицидов и ветеринарных препаратов в продукции животного происхождения и до переработки растительного и животноводческого сырья, надлежащих поставок потребителю, контролируя логистические цепочки и реализацию по всей территории государства», – добавил И. Бисюк.

«Реформа пищевой отрасли предусматривает создание единого компетентного органа на основе Государственной ветеринарной и фитосанитарной службы. Однако это не означает, что отныне только ветеринарные врачи должны контролировать продукты растительного происхождения или специальное диетическое и детское питание. Именно с этой целью в штат государственной службы компетентного органа будут переведены специалисты из других структур», – отметил И. Бисюк (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>). – 2012. – 10.01).

Главе Роспотребнадзора Г. Онищенко стоило бы извиниться за высказывания о контроле качества украинской агропродукции. Об этом написал министр иностранных дел Украины К. Грищенко в своем микроблоге Twitter.

Он отметил, что заявление Г. Онищенко относительно Украины широко разошлось в информационном пространстве. «Чем ему не угодил евроопыт контроля, который мы внедряем? Не понимаю», – недоумевает министр.

«В любом случае, теперь лучше всего для Г. Онищенко – публично извиниться за свои высказывания», – резюмировал К. Грищенко.

Как сообщалось, вчера народный депутат от Партии регионов М. Чечетов заявил о том, что в высказываниях главного санитарного врача РФ присутствовал элемент бесактуальности, бескультурья и невоспитанности.

М. Чечетов также предположил, что заявления Г. Онищенко являются попыткой выбить дополнительные проценты электоральной поддержки накануне грядущих выборов президента России (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 10.01).

ПОЛІТИКА

Близько 50 студентів спробували прорватися до Верховної Ради у вівторок, 10 січня.

Приблизно о 9:27 вони увійшли до вестибюлю парламенту через дев'ять під'їзд, який веде до погоджувальної ради, але були заблоковані охороною біля рамки металошукача.

Студенти протестують проти реформ у сфері освіти і вимагають, щоб до них вийшли лідери фракцій та голова профільного комітету М. Луцький.

У результаті суперечки з правоохоронцями двері, які ведуть до приміщення парламенту, залишаються зчиненими, повідомляє кореспондент «Української правди».

Студенти в мегафон вигукують гасла «Освіта – не товар, універ – не базар» і «Маєм право на протест».

Коли правоохоронці спробували виштовхати студентів, вони сіли у вестибюлі прямо на підлогу. Після цього до них вийшов М. Луцький – і пішов говорити зі студентами, вивівши їх за двері (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2012. – 10.01).

После парламентских выборов может быть открыто уголовное дело против экс-президента В. Ющенко. Такое мнение высказал руководитель социологической службы «Украинский барометр» В. Небоженко, сообщает издание «Тиждень».

«Эта власть очень заинтересована в этом. Когда закончатся парламентские выборы и будет немало обвинений в подтасовках и фальсификациях, В. Ющенко попросят дать показания, что выборы-2012 прошли без нарушений. Он будет единственным из политиков говорить об их легитимности, хотя все будут понимать, что это неправда», – считает В. Небоженко.

По его словам, заявление В. Ющенко может стать едва ли не единственным аргументом о легитимности предстоящих выборов для убеждения международных экспертов.

В конце декабря первый заместитель Генпрокурора Р. Кузьмин заявлял о том, что ГПУ может возобновить расследование уголовного дела против экс-президента. Он напомнил, что ранее следователем ГПУ в отношении В. Ющенко было прекращено уголовное дело по финансовым махинациям банка Украина, в котором в 1990–1993 гг. будущий глава государства работал в должности заместителя председателя правления.

Р. Кузьмин подчеркнул, что в результате совершенных финансовых преступлений суммы ущерба исчислялись миллионами гривен, но дело было закрыто за истечением срока давности (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 8.01).

В депутатские ряды необходимо ввести независимых общественных авторитетов. Такое мнение высказал находящийся в СИЗО экс-министр внутренних дел Ю. Луценко в интервью газете «Сельские вести».

«Тимошенко уже озвучила высокое имя Л. Костенко. Я бы дополнил этот ряд именами В. Брюховецкого, Ю. Андруховича, Я. Грицака, А. Кужель, С. Грабовского, Е. Захарова и других достойных людей. Именно присутствие в парламенте людей, которые доказали, что выше всего ставят свое честное имя, станет мощным импульсом для очистки украинской политики», – считает он.

По мнению Ю. Луценко, выборы не должны сводиться только к сделкам между партийными вождями. «Выборы – это еще и шанс для общества обновить состав депутатов от оппозиции. Нельзя допустить повторения тайного формирования закрытых от общественности списков и согласование кандидатов в мажоритарных округах», – отметил политик (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 8.01).

Экс-министр внутренних дел Ю. Луценко полагает, что в сложившейся ситуации победить сможет только сплоченная и обновленная оппозиция, которая заботится не о численности своих будущих фракций, а об общей победе в Верховной Раде.

«Сегодня следует публично достичь договоренности о единстве действий Ю. Тимошенко, А. Яценюка и В. Кличко в ходе выборов. В частности, и относительно будущего руководства Верховной Радой и правительства. Это крайне необходимо, чтобы гарантировать неповторение потасовки между демократами после побед 2005 и 2007 гг.», – добавил политик (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 8.01).

Европейские политики берегут свой авторитет и честное имя, а потому большинство из них не делает громких заявлений, а тем более не пробует совершать активные действия в защиту экс-премьера Ю. Тимошенко. Такое мнение высказал народный депутат от Партии регионов В. Зубанов.

«Европе известно, кто в действительности Ю. Тимошенко. Они знают, что это дело – только верхушка айсберга, а если будет расследование по другим делам, в частности, по поводу “Единых энергетических систем”, то европейским политикам будет очень неудобно отвечать на вопросы и перед коллегами, и перед избирателями о том, а почему они так рьяно защищали Ю. Тимошенко», – пояснил депутат.

По его словам, сейчас в Европе идет своя ожесточенная политическая борьба, и любое заявление того или иного политика конкуренты могут использовать в своих целях. Одновременно В. Зубанов не исключил, что после завершения зимних праздников отдельные европейские политики

сделают заявления по поводу Ю. Тимошенко (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 8.01).

Комиссия Минздрава рекомендовала экс-премьеру Ю. Тимошенко усиление двигательного режима. Об этом заявила первый заместитель министра здравоохранения Р. Моисеенко в интервью телеканалу «Интер».

«Это один из важнейших методов лечения в данном случае. Надо усиливать нагрузки. Они, я абсолютно уверена, будут сделаны, и рекомендации будут дальше уже соблюдаться. После праздников есть договоренность, что пациентка будет делать те вещи, которые являются реабилитационными в ее состоянии», – сказала Р. Моисеенко.

Как сообщалось, 7 января врачи провели инструментальное и лабораторное дообследование Ю. Тимошенко в одной из клинических больниц Харькова. В частности, были проведены магнитно-резонансная томография, спирально-компьютерная томография и клинический анализ крови.

Государственная пенитенциарная служба также сообщала о том, что состояние здоровья Ю. Тимошенко удовлетворительное, она находится под постоянным наблюдением медработников. До этого Ю. Тимошенко отказывалась от осмотра украинскими врачами, а также от проведения занятий по лечебной физкультуре. Экс-премьер настаивала на обследовании ее независимыми врачами, которых готовы предоставить международные организации и правительства демократических стран (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 8.01).

Харьковский окружной административный суд запретил ВО «Батьківщина» с 7 января пикетировать Качановскую исправительную колонию. Текст судебного решения обнародован на официальном сайте Харьковского горсовета. Данное решение было принято судом по иску Харьковского горсовета к областной организации ВО «Батьківщина».

Во время рассмотрения иска суд пришел к выводу, что требования истца частично обоснованы и подлежат удовлетворению. «Несвоевременное информирование ответчиком Харьковского городского совета о проведении мероприятий лишило истца возможности принять необходимые меры относительно одновременного беспрепятственного проведения гражданами массовой акции и исполнения возложенного на него обязательства по обеспечению общественного порядка, беспрепятственного передвижения городом в течение рабочего дня», – говорится в судебном решении.

Ранее 6 января около 200 сторонников Ю. Тимошенко приняли участие у проходной Качановской исправительной колонии в службе божьей за освобождение экс-премьера. 5 января у стен Качановской исправительной колонии также прошел митинг в поддержку экс-премьера Ю. Тимошенко.

В нем приняли участие около 100 человек (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 6.01).

O. Тимошенко, який отримав політичний притулок у Чехії, подав у Празі документи «на реєстрацію Міжнародної громадської організації “Батьківщина”». Як повідомив чоловік Ю. Тимошенко в інтерв’ю Радіо «Свобода», він зробив це в грудні 2011 р.

«Разом з колегами ми засновуємо міжнародне громадське об’єднання «Батьківщина», – сказав він.

«Основними цілями його роботи, зокрема, є аналіз дій сьогоднішньої влади та її злочинної діяльності щодо грабування України, висвітлення дій влади В. Януковича в закордонних виданнях, постійний моніторинг дотримання прав людини і свобод громадян, а також принципів демократії в Україні», – зазначив О. Тимошенко.

Також, за його словами, в цілі міжнародного об’єднання «Батьківщина» входитиме «сприяння пошуку нових форм співпраці українців з різних країн між собою та з Україною, зокрема, а також тісна співпраця з українською діаспорою». «В даний час документи знаходяться на реєстрації. У найближчі тижні мають відбутися збори організації», – повідомив О. Тимошенко.

«Плануємо обрати почесним президентом МГО «Батьківщина» Є. Тимошенко. До складу засновників увійдуть також відомі громадські діячі як України, так і країн світу», – заявив він.

Він також сподівається на швидке визволення Ю. Тимошенко з в'язниці. «Сподіваюсь, правда переможе і Ю. Тимошенко вийде на волю. Вийде переможцем і президентом України. Наше завдання – допомогти їй у цьому всіма можливими способами», – сказав він у інтерв’ю (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2012. – 9.01).

Решение Печерского райсуда об обязательстве экс-премьера Ю. Тимошенко компенсировать НАК «Нефтегаз Украины» нанесенный ущерб является незаконным и поэтому невозможным для исполнения. Об этом заявила дочь Ю. Тимошенко Евгения в интервью телеканалу ТВі.

«Таких финансовых ресурсов у нас нет, и никогда не было. Это невозможно. Так хочет режим, но это не значит, что так будет», – сказала Е. Тимошенко.

Напомним, что 30 декабря Государственная пенитенциарная служба доставила бывшего Премьер-министра Ю. Тимошенко в Качановскую женскую исправительную колонию под Харьковом (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 10.01).

Політикам час ставати чеснішими у своїх вчинках. Про це в ефірі радіопередачі «Від першої особи» на «Радіо Ера FM» заявила народний депутат від партії «Наша Україна» Л. Григорович.

«Дуже хочеться, щоб Ю. Луценко і Ю. Тимошенко не проводили світле свято Різдва у в'язниці, тому що їхні справи політизовані. У політиці є грішники з діяннями гіршими, ніж у Ю. Тимошенко і Ю. Луценка», – сказала Л. Григорович.

«Сподіваюся, що у це свято просвітлення прийде до всіх політиків: і до тих, хто у владі, і до тих, хто в опозиції. Політикам час ставати чеснішими – від своїх податкових декларацій до вчинків, які вершать долю України», – резюмувала народний депутат (*Центральний інформаційний сервер «Наша Україна»* (www.razom.org.ua). – 2012. – 7.01).

На сьогодні у Києві немає місцевого самоврядування та міського голови. Про це в ефірі 5 каналу сказав лідер партії УДАР В. Кличко.

«Сьогодні у Києві позиції голови КМДА та мера розподілені і самоврядування у місті немає. На сьогодні голова КМДА вирішує всі питання. І мера у Києві також немає – він десь керує містом по телефону і підписує всі рішення, які йому привозять літаком. Комічна ситуація, з якої, на жаль, посміхаються не лише у Києві, але й в Україні», – зазначив В. Кличко.

У той же час він констатував, що влада не має бажання виправити ситуацію навколо мера Києва. «Всі закривають очі і роблять вигляд, що нібито нічого не відбувається», – додав В. Кличко (*Українські Національні Новини* (www.unn.com.ua). – 2012. – 9.01).

Партія УДАР веде переговори з політичною силою, яку очолює А. Гриценко, щодо спільної участі в парламентських виборах. Про це в ефірі 5 каналу сказав лідер партії УДАР В. Кличко.

«Ми ведемо переговори, ми спілкуємося, порівнюємо наші позиції. Але про об'єднання нам ще зарано говорити. У той же час ми бачимо, що ми майже паралельно співпрацюємо, маємо такі ж позиції, висловлюємо одні й ті самі речі. Це не означає, що ми домовились, але переговори з А. Гриценком йдуть», – зазначив В. Кличко (*Українські Національні Новини* (www.unn.com.ua). – 2012. – 9.01).

Россия готовится объявить Украине санитарную войну – так на первый взгляд выглядит заявление главы Роспотребнадзора Г. Онищенко о том, что российская санслужба, возможно, будет вынуждена пойти на ограничение ввоза из Украины аграрной продукции. Об этом сообщает «Сегодня».

В Госветфитослужбе в ответ заявили, что мы переходим от советской схемы контроля к европейской – на основе службы будет создан единый контролирующий орган. «Но это не означает, что ветеринары будут контролировать продукты растительного происхождения или детское питание. В компетентный орган переведут специалистов из других структур», – заверил глава Госветфитослужбы И. Бисюк.

«В ЕС тоже существует единый контролирующий орган DG Sanco (Гендиректорат по здравоохранению и правам потребителей Еврокомиссии), который отвечает и за здоровое питание, и за безопасность животных. До сих пор у нас было дублирование функций: продукцию проверяли и ветеринары, и санитары. Кстати, в самой РФ распространяется африканская чума свиней, так что к их системе контроля много вопросов», – подчеркнул гендиректор Украинского клуба аграрного бизнеса В. Лапа.

Добавим, что Г. Онищенко часто оживляется, когда у России осложняются отношения с той или иной страной. Так было с запретом ввоза в РФ грузинских и молдавских вин, латвийских шпрот. Возможно, и в этом случае его заявление – способ надавить на Украину, используя экономические рычаги, считает В. Лапа (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 10.01).

В среду, 11 января, Апелляционный суд Киева рассмотрит апелляционные жалобы Генпрокуратуры и потерпевших на решение Печерского райсуда, которым отменено постановление о возбуждении уголовного дела относительно бывшего Президента Л. Кучмы. Об этом сообщает «Украинская правда».

Ранее Генеральная прокуратура подала апелляцию на решение Печерского райсуда Киева.

Напомним, что Печерский районный суд Киева признал незаконным и отменил постановление Генеральной прокуратуры Украины о возбуждении уголовного дела в отношении бывшего Президента Украины Л. Кучмы по обвинению в причастности к убийству журналиста Г. Гонгадзе (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 10.01).

ЕКОНОМІКА

У 2011 р., попри наслідки світової економічної кризи, українська економіка демонструвала зростання. Про це повідомив урядовий уповноважений з питань співпраці з Російською Федерацією, державами-учасницями СНД, Євразійського економічного співробітництва та іншими регіональними об'єднаннями В. Мунтіян в ефірі радіо «Ера» 5 січня.

«Основний інтегральний показник – валовий внутрішній продукт – становив 5 %. Цього досягнуто за рахунок зростання промисловості на 7,8 %, за рахунок зростання АПК на 15,6 %. Вперше за всі роки незалежності в Україні зібрали 58 млн т зернових», – зазначив В. Мунтіян.

За його словами, на 8,7 % відбулося реальне зростання заробітної плати в Україні. «Це найбільший показник серед країн СНД», – додав урядовий уповноважений.

В. Мунтіян також зазначив, що в 2011 р. інфляція в Україні сповільнилася до 4,7 % у порівнянні з попереднім роком (у 2010 р. вона становила 9,2 %) (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 6.01.*).

Доходы общего фонда госбюджета в 2011 г. составили 265,8 млрд грн, что на 58,3 млрд грн, или на 28,1 %, больше, чем в 2010 г.

В январе – декабре 2011 г. в общий фонд государственного бюджета Украины поступило 265 млрд 822 млн 600 тыс. грн, что на 58 млн 350 тыс. грн, или на 28,1 %, больше соответствующего показателя 2010 г. Об этом сообщает Государственная казначейская служба Украины.

По данным Госказначейства, налога на прибыль предприятий поступило 54 млрд 739 млн 400 тыс. грн, что на 18 млрд 775 млн 200 тыс. грн, или на 52,2 %, больше соответствующего показателя 2010 г.

НДС с произведенных в Украине товаров (работ, услуг) в январе – декабре 2011 г. поступило 76 млрд 175 млн 500 тыс. грн, что на 22 млрд 538 млн 500 тыс. грн, или на 42 %, больше соответствующего показателя 2010 г.

НДС с ввезенных на территорию Украины товаров в январе – декабре 2011 г. поступило 93 млрд 168 млн 200 тыс. грн, что на 19 млрд 817 млн 900 тыс. грн, или на 27 %, больше соответствующего показателя 2010 г.

В специальный фонд государственного бюджета за январь – декабрь 2011 г. поступило 48 млрд 795 млн 600 тыс. грн (с учетом собственных поступлений бюджетных учреждений и субвенций из местного бюджета). В январе – декабре 2011 г. возмещено НДС на сумму 42 млрд 779 млн 100 тыс. грн, в том числе, осуществлено автоматическое возмещение НДС 326 плательщикам на сумму 15 млрд 797 млн 200 тыс. грн, из них в декабре 2011 г. – 220 плательщикам на сумму 1 млрд 973 млн 700 тыс. грн (*Електронні Вісті (http://elvisti.com). – 2012. – 6.01.*)

Фонд государственного имущества признал DTEK Holdings Limited победителем аукциона по продаже 45,103 % пакета акций «Западэнерго». Такое решение было единогласно принято на заседании комиссии фонда после проведения ООО «Объединенное предприятие по оценке и экспертизе специальных объектов и инвестиций» – Украина независимой оценки энергокомпании.

По заключению оценщика, стоимость пакета акций на 30 ноября 2011 г. составляла 1 млрд 897,6 млн грн, что ниже предложенной ДТЭК цены в 1 млрд 932,1 млн грн.

Напомним, поскольку ДТЭК был единственным претендентом на приватизацию энергокомпании, была назначена независимая оценка «Западэнерго». В случае, если бы оценка была выше, холдингу Р. Ахметова

пришлось бы заплатить именно эту цену (*LB.ua/Экономика* (<http://economics.lb.ua>). – 2012. – 10.01).

Торги на межбанковском валютном рынке завершились в диапазоне 8,0355–8,0390 грн/долл.

Торги по евро завершились в диапазоне 10,2778–10,2863 грн/евро, торги по рублю – 0,2510–0,2514 грн/руб.

Сегодня торги по доллару на межбанковском валютном рынке открылись в диапазоне 8,0380–8,0420 грн/долл., торги по евро открылись в диапазоне 10,3148–10,3329 грн/евро, торги по рублю – 0,2504–0,2508 грн/руб.

Напомним, 5 января торги по доллару на межбанковском валютном рынке завершились в диапазоне 8,0405–8,0430 грн/долл. Торги по евро завершились в диапазоне 10,3180–10,3252 грн/евро, торги по рублю – 0,2511–0,2515 грн/руб.

По данным Национального банка Украины (НБУ), общий объем продажи валюты на межбанковском валютном рынке 5 января увеличился на 12,41 млн долл. и составил 750,70 млн долл., в т.ч. в долларах США – 738,29 млн долл. (*LB.ua/Экономика* (<http://economics.lb.ua>). – 2012. – 10.01).

Економічний експерт О. Устенко допускає подальше зменшення обсягу золотовалютних резервів України у 2012 р. Про це він повідомив у коментарі УНН.

За словами експерта, 2011 р. зменшення золотовалютних резервів відбулося внаслідок їх витрачання на підтримку стабільного курсу гривні та за рахунок переоцінки вартості світових валют. «Останнім часом були серйозні коливання курсу євро щодо долара та інших світових валют, тому відбулася його переоцінка», – зазначив О. Устенко.

При цьому, за даними експерта, обсяг золотовалютних резервів все ще залишається значним. «Але це не означає, що можна і далі продовжувати таку політику, яку проводить Національний банк щодо абсолютної підтримки курсу гривні. На мій погляд, більш розумною була би політика переходу до м'якішого курсу утворення, що дозволило би економити валюту золотовалютних резервів та адекватніше підходити до курсової політики», – сказав він.

О. Устенко також повідомив, що факторами, які впливатимуть на обсяг золотовалютних резервів та курс гривні поточного року, стануть подальше погіршення ситуації на світових ринках, що призведе до послаблення позицій вітчизняних експортерів; більш висока вартість енергоресурсів та значний попит населення на валюту. Ще одним фактором, який, на його думку, впливатиме на обсяг золотовалютних резервів, стане зменшення надходжень прямих іноземних інвестицій унаслідок погіршення світової економічної ситуації. «Тобто є фактори, які ставлять в ризикову зону рівень золотовалютних резервів, які впливатимуть на те, що ці резерви будуть зменшуватись», – резюмував експерт.

Як повідомляв УНН, золотовалютні резерви Національного банку в грудні 2011 р. зменшилися порівняно з листопадом до 31 794,59 млн дол. Крім того, резерви в іноземній валюті зменшилися до 30 391,36 млн дол., у золоті – до 1 385,29 млн дол. (*Українські Національні Новини* (www.unn.com.ua). – 2012. – 9.01).